

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiuri 30 fil rândul cu litere garmond.

Mângăiați poporul!

— Un volum de predici. —

(x) Nu începe îndoelă, că lumea de astăzi, în deosebi în țările băntuite de lungul răsboi, are trebuință neapărată de consolare duhovnicească.

Bisericile române ortodoxe din țara aceasta sănăt și acum conștiiente de datoria și răspunderea impreunată cu chemarea lor intru a da povăță și mângăiere sufletelor sguduite ale drept credincioșilor noștri dela sate și dela orașe.

In fruntea preoților arhieicezei transilvane, cari au știut prin mângăierea Scripturilor să răspândească nădejde, adevăr și dreptate, stă astăzi fără doar și poate: protopiatul Săliștei.

Conferențele preoțești ale protopiatului Săliște, de un timp încocace, nu s-au ferit să examineze în toată seriositatea lucrarea pastorală și culturală a membrilor săi. Discuțiile din aceste conferențe, conduse cu dibăcie de șeful luminat al protopiatului, ofer preoțimii sfaturile necesare, în conformitate cu cerințele vremilor și cu problemele, ce au să se deslege prin mijlocirea servitorilor altarului. Activitatea aceasta se îndeplinește, bine înțeles, și în alte protopiate din mitropolie, — însă nu în toate, și mai ales nu în măsură ca la cel din Săliște.

Cu ținta principală de-a mângăia poporul, și în scop să se îndereze pregătirea, precum și îscusința preoților din numitul protopiat «de-a aplica cuvântul Scripturii și învățăturile Evangeliei la diferențele cauzuri pastorale, ce s-au ivit în cursul acestui răsboi în viața poporului nostru», — s'a dat în earna anului 1915 o circulară oficială, prin care preoțimea protopiatului Săliște este în-

demnată a trimite spre publicare câteva dintre predicile, care le-a rostit în timpul de când durează răsboiul.

S'au trimis, la invitarea șefului, 48 de cuvântări bisericesti. Membrii unei comisiuni de cenzurare au admis spre tipărire 36 predici. Si anume: 18, va să zică jumătate, rostite de protopopul Dr. Ioan Lupaș; câte 3 tinute de preoții Emilian Stoica, Dr. Dumitru Borcia, Ioan Popa, și Ioan Manta sen.; câte una rostită de preoții Aron Flucuș, Ioan Hanzu, Alexandru Vlad, Ioan Iosof, Vasile Suțiu și Ioan Manta jun.

Toți acești predicatori ai cuvântului divin se adresează poporului, și vorbesc pe înțeles, «întărindu-i — cum spun ei însăși — credința, nădejdea și dragostea creștinească, îndemnându-l la fapte de jertfă pe altarul binelui obștesc și de milostenie pentru deaproapele obidit, sfătuindu-l la muncă trează, la cruce neinterruptă, la împlinirea tuturor datorințelor și la o întocmire cât mai înțeleaptă a traiului său, nu numai în cele materiale, ci și în cele sufletești.»

Intre cele mai reușite predici, cu note de actualitate, remarcăm următoarele: Cuvântarea rostită în amintirea căpitanului Ioan Goșa, căzut în lupta dela Răvarușa la 4 Iulie 1915: «Eroii nu mor.» Cuvântările dela înmormântarea și dela parastasul surorii de caritate, a gingeșei fecioare Florica Manta. Predicile tinute la parastasul slujit într-o pomenirea directorului Virgil Onițiu, la înmormântarea avocatului din Murăș-Oșorhei, Dr. Bucur Băra, și la glotașul din Nürnberg Germaniei Hermann Landesmann, înghețat pe muntele Frumoasa, de-asupra Săliștei, și îngropat în cimitirul bisericii din Gruiu al acestei comune... Pentru a dobândi liniștea și măntuirea sufletească în înfricoșată vreme, slujesc cuvințele bine simțite din predica «Gătiți calea Domnului!» Prețioase indicații istorice gă-

sim în partea a II. a cuvântării «Eșind au predicat pretutindenea,» unde se vorbește despre împrejurările grele din veacul al XVIII-lea, cu privire la clădirea bisericii mari din Săliște, sfintite, după nenumărate piedeci și alergări de zeci de ani, în 1786 prin episcopul Ghedeon Nichitici.

Si mai sănt în acest volum, apărut în «Biblioteca Șaguna,» condusă de dl Dr. I. Lupaș, și alte bune învățături și exacte observări. Binevoitorul cetitor, atât cel rămas acasă, cât și cel dus în campanie, le va afla și fără să i le arătăm noi în special

*

Sârguința și osteneala cuvântătorilor de pe amvon, cari tălmăcesc cu bună ispravă adevărurile Scripturii, să fie răsplătite prin faptul că volumul lor, cu titlul *Mângăiați poporul*, va fi ceteit nu numai cu folos, ci în același timp va servi ca rar model, potrivit d'a fi urmat în cercurile tagmei preoțești cu dorul de-a alina durerile și a îndrepta moravurile unui întreg neam de oameni.

„Europa centrală“.

— Cartea lui Frideric Naumann. —

V.

Afară de confesiuni și de naționalități, divergențele cele mai vechi și mai pronunțate dintre popoare, mai este ceva ce le deosebește, — ne spune autorul cărții «Europa centrală», — și anume, temperamentul, ori caracterul economic. Germanul n'a avut în secolul al 18-lea caracter pronunțat economic. Era și el, ca cei din Austria, membru al unui popor, la care pătura de jos, fără școală, și sevărșea munca cu încetineală, pentruca din ea se tragă foloase clasă mijlocie și aristocrație, învățată numai se mămânce și se bea. Pătura de jos de atunci ar forma-o astăzi analfabetii,

dar în Germania nu mai există analfabeti. Si Germanii se rușinează astăzi când se gândesc, că au avut și ei oameni, cari nu știau să-și scrie numele. Dar Germanii au trecut prin un proces de prefacere. Ce privește capitalismul, Germania se află atunci pe treapta, pe care se află acumula statele din Balcani. Dar școala a făcut din visători oameni de muncă și astfel s'a format capitalismul, apoi a urmat organizarea muncii, de care se teme Anglia atât de mult, încât din pricina aceasta a pus la cale răsboiul actual.

Industria germană s'a dezvoltat treptat și în ultimii 20 de ani a permis o față cu totul nouă. Si în alți 20 de ani va avea earăși o altă față. Producția va fi regulată cu minuțiositate. Germania nu e numai stat industrial, ci și stat de organizație!

Școala germană a făcut, ca vechiul ideal particular, de a-și pune fiecare rodul muncii sale în vânzare când vrea, unde vrea și cum vrea, se fie înlocuit cu idealul social, de a se sevârși munca împreună și de a se valora tot așa, prin corporațiuni. Muncile germane sunt organizate. Organizarea e principiu de viață pentru ele. Muncitorimea germană e altceva, nu ca cea franceză, italiană etc. E sistem pe întreaga linie în Germania, și toți se acomodează: tecnicianii, învățătorii, profesorii, medicii, artiștii. Germanii formează un popor unitar. La aceasta a contribuit școala, poliția, știința, militarismul și propaganda socialistă. Toți voiesc același lucru, munca organizată, cu sprijinul capitalismului. Acesta e tipul german, pe care nu-l întâleg cei din Paris și din Londra, fiindcă nu știu să-și disciplineze și ei sufletele, ca Germanii. Germanul de astăzi nu mai e cel vechi. A trecut, cum s'a spus, prin o mare prefacere. Au venit sănătă adâncii cugetători, cari au dat ideile prefacerii, apoi oamenii practici, cari le-au realizat. Universitățile, școalele tehnice,

FOIȘOARA.

Dela „Academia Română“.

— Raport asupra lucrărilor făcute în 1915—1916. —

(Urmare).

IV. Biblioteca.

Constatările îmbucurătoare făcute în rapoarte din anii trecuți, asupra creșterii colecțiunilor științifice, le repetăm și de data aceasta, precum trebuie să constatăm din nou aceleași neajunsuri pe cari le întâmpinăm din pricina neîncăperii localului. Trebuie însă să aşteptăm timpuri mai înlesnitoare, delegaționea a aprobat propunerea colegului bibliotecar, luând decizia de a se construi lângă actualul local o încăpere largă, care să satisfacă pentru cățiva ani trebuințele de instalare ale colecțiunilor. Lucrarea va fi executată chiar în lunile Maiu și Iunie.

Pe lângă informațiunile amănunțite pe cari le veți vedea în raportul Comisiei permanente a Bibliotecii, Secretarul d-voastră general vă aduce următoarele date mai însemnate privitoare la creșterea colecțiunilor Bibliotecii.

Sala de lectură a cărților tipărite a fost deschisă 290 zile, din cari 240 câte 10 ore pe zi (8 a. — 6 p.), iar 50 zile, în lunile Iulie și August, numai câte 4 ore pe zi (8 a. — 12 a.).

Numărul cetitorilor în sala de lectură a cărților tipărite a fost de 9.229, cărora s'au dat spre consultare 26.065 volume și broșuri. S'au împrumutat acasă la 392 persoane, conform Regulamentului Bibliotecii, 1.239 volume și broșuri. În sala de lectură se mai află o bibliotecă de referință de 1.792 volume, 16 reviste române și 347 reviste străine.

Sala de lucru a manuscriselor a fost frecventată de 1.695 cetitori, cărora s'au comunicat 8.904 manuscrise și 45.447 documente și s'au făcut 534 comunicări de cărți vechi românești.

Darurile mai însemnante în cursul anului trecut au fost făcute de d-l Radu V. Pleșoianu, care a dăruit portretul în uleiul al dascălului Grigorie Pleșoianu, și d-l G. G. Pavlov, student la lași, care ne-a trimis în dar două hrisioave domnești din Moldova din 1439 dela Ilie și Ștefan Voievod și din 1448 dela Petru Voievod.

Cabinetul Numismatic. Ca și în trecut, Cabinetul Numismatic a urmărit și anul acesta în primul rând determinarea, clasarea și inventarierea materialului intrat prin cumpărături, donațiuni și schimb. Acest material se compune din 805 mo-

nete, 158 medalii și placete, 24 sigilii, 20 greutăți și 3 insigne.

In același timp s'a clasat și inventariat restul de material numismatic și sfragistic din depozitul Academiei și anume 32 monete, 64 medalii și placete și 93 sigilii. De asemenea 226 matrice, patrice și stampile ce au fost dăruite anul trecut de către Ministerul de Finanțe.

De altă parte pentru diferite persoane din Capitală și din restul țării s'a determinat 2.627 monete, ce au fost aduse sau trimise de posesori.

Si în cursul acestui an s'a urmărit cu cel mai mare interes descoperirile de monete și tezauri monetare din tot cuprinsul țării. S'au putut achiziționa astfel trei tezauri de mare importanță: unul descoperit la Comana (Vlașca) și cuprinzând monete dace; altul găsit la Panciu (Putna) cu monete grecești din Dyrrachium; al treilea găsit la Tipești și compus din monete și obiecte de podoabă dela sfârșitul secolului al XV-lea. De asemenea s'a cumpărat un număr de monete de proveniență din tezaurul dela Slatina, achiziționat în mare parte anul trecut, precum și monete din ruinele cetății Suceava (Bucovina).

Pentru completarea colecțiunii noastre numismatice am întrebuit și mijlocul de a oferi dublete în schimbul monetelor ce ne interesau. Astfel au ieșit a-

nul acesta din colecțione 52 dublete, pentru cari am primit în schimb 397 monete și 14 obiecte de podoabă.

Față de interesul tot mai mare pe care publicul amator l-a manifestat pentru colecțiunile noastre, cu începere dela 1 Ianuarie ele au fost puse la dispoziția certatorilor. In tot cursul anului am avut 80 de persoane, cari le-au utilizat pentru studiile lor.

In cabinetul Numismatic se păstrează și obiectele de muzeu ale Academiei. Numărul lor s'a înmulțit în cursul anului cu 40 bucați parte cumpărate, parte dăruite.

Persoanele și instituțiunile cari au binevoit să contribue cu daruri le îmboțărește colecțiunilor numismatice și sfragistică și a obiectelor de muzeu sunt următoarele:

Ministerul de interne, Casa Bisericii, Banca națională, Fundația universitară Carol I, Dr. C. I. Istrati, I. Bianu, M. Săulescu, Romulus Voinescu, Y. Pleșoianu, W. Knechtel, I. I. Heliade Rădulescu, I. Marijan, D. Simicel, A. Zwiebel, I. Grecescu și Const. Moisil.

V. Fonduri, donațiuni, legate.

Conform dispozițiilor din testamentul Mareului Rege Carol de a se libera legalele la un an după încreșterea sa din viață, Academia a primit în toamna trecută le-

și-au făcut datorința. Până Germania n'avea decât școale bune, iar mașinile le aducea din Anglia, Englezii nu erau supărăți. Când a început însă Germania se facă și ea mașini, Englezul a început se invidieze și se urască pe noui concurenți. De toate se fac acum în Germania, după cele mai noi rezultate ale științei moderne, tot lucruri solide, lucrate cu multă îngrijire.

In felul lor de a munci au fost întăriți Germanii în cursul răsboiului actual. Din prima zi a răsboiului s'a simțit datorința unei împreună lucrări, și s'a așteptat dela cei dela conducere planul organisării, iar după ce s'a croit planul, s'au aflat puterile de muncă, cari s'au supus celor mai mari opiniții. Fiecare la locul seu! Aici e de căutat secretul succesului. S'a muncit la front și s'a muncit acasă, în completă consonanță. Așa s'a manifestat spiritul națiunii, în lăuntru și în afară. După răsboiu are se urmeze o organizare și mai bună, făcută cu răjiune. Se va stabili și calcula înainte, de unde și cum se poate procura grănicer tot ce trebuie în țară la casă de nevoie, ca surprinderi să nu se mai întâpte. Germanii vor crea patria visată de cei mari ai lor din trecut, căci în scopul acesta au căzut fișii lor pe câmpul de răsboiu: *pentru Germania, care are se stea în fruntea lumii!*

Acest sistem economic trebuie să fie acceptat pentru viitor de Europa centrală, căci magnetismul metodului german de a munci are să-i atragă pe toți. Viața economică a tuturor popoarelor din Austro-Ungaria și de altcineva de origine germană. Mijlocitorii au fost de multeori Evreii, indispensabili în Austro-Ungaria, pentru ei se pricepe la afaceri și ei pregătesc terenul pe seama muncii moderne. Ei sunt apoi și capitaliști, la înființarea de bănci, la ridicarea de fabrici, la comerțul cu cereale etc.

Sistemul german de muncă trebuie extins asupra Austro-Ungariei și pentru că în viața economică de aci se văd restante mari, cari nu pot fi treceute cu vederea. Productivitatea acestei monarhii nu e aşa de dezvoltată, cum ar putea se fie. S'au făcut progrese, nu-i vorbă, dar nu ca în Germania și în alte state. Singură Boemia se apropiu de Germania, dar încolo săracie, multă guvernare și puțin scop de viață. Nu partea tecnică lipsește, care poate fi importată din Germania, ci părții sufletești îi lipsește educația, care trebuie făcută în viitor, la agro-nomi, la industriași, la antreprenori, ca și la mijlocitorii. De ce emigrează atâtă oameni din Ungaria și Austria? Pentru n'au de lucru, căci munca nu e organizată în monarhia austro-ungară. Si se duc cei mai buni de

lucru! In viitor au se fie însă reținuți acasă. Pentru numai din masă sănătoase, bine educate și bine hrănite, se poate forma Europa centrală, organizată la fel: militarește, economicește și în cele culturale!

Școala trebuie să-si facă datința pretutindenea, dar trebuie să și-o facă și familia. Lucrul de căpetenie este, ca munca se fie productivă. Dacă astăzi 100 de oameni sevărăesc o muncă, pe care o pot sevără și numai 60 de oameni, natural, că ei sunt mai slab plătiți, mai slab îmbrăcați și hrăniți, decât cei 60 de oameni. Aici e secretul organisării muncii! Dacă mai puțini produc mai mult, ei câștigă mai mult. În Austro-Ungaria aceasta e scădere: se folosesc prea multe puteri pentru sevărășirea muncii, pe care ar putea să o dea gata și mai puține puteri.

Prima îndreptare trebuie să se facă la funcționari. Se fie mai puțini, dar bine plătiți, decât mulți și slab dotați. Statul cel mai bine organizat e acela, care face munca publică cu cei mai puțini amploați. Sistemarea trebuie începută deci la corpul funcționarilor și apoi are se fie extinsă asupra tuturor ramurilor de muncă.

Ungaria e bogată în pământ. Ce ar putea ea să scoată din acest pământ! Indoit atâtă, cătă scoate astăzi. Germania are numai pe jumătate atâtă pământ ca Ungaria și productivitatea acestui pământ e egală cu a Ungariei. Iar pentru muncirea pământului se folosesc în Germania numai pe jumătate atâtă oameni, ca în Ungaria! Sistemul comercial cu cereale din Ungaria apoi încă e greșit. Dacă Ungaria și-ar ridica numai cu 33% productivitatea agronomică, Europa centrală întreagă ar putea fi provăzută cu cereale an de an. Mijlocitorul din Austro-Ungaria nu preștează atâtă, cătă cel din Germania, acesta e faptul, prin urmare nici nu câștigă atâtă. Unitatea în cehia economică nu există deci în Europa centrală, dar ea trebuie creată. Stările de astăzi din Austria și Ungaria au existat cândva și în Germania, care înainte cu 20 de ani se afla acolo, unde și acum Austria, și înainte cu 40 de ani unde e Ungaria. Prefacerea nu e deci imposibilă. Se poate face. Popoarele din Europa centrală au trecut prin diferite perioade și totuși se află pe calea de a deveni toate un popor!

Vor fi și de aceia, cari se vor impotrivi la început unificării de muncă, dar impotrivirea are se dispară când se va vedea, că unificarea muncii nu e legată de perdeți, ci numai de câștig, atât cu privire la brațele muncitoare, ca și la valorarea muncii. Si vor fi și de aceia, cari vor crede, că prin unificarea muncii Ger-

mania va căuta să-si împună producțele sale și se stăpânească ea piața, dar temerea aceasta nu e motivată, pentru că și până acum au fost produse, articole, aduse în comerț din partea Austriei și a Ungariei, cari au fost superioare celor din Germania. În Austro-Ungaria s'a pus totdeauna preț pe calitate, în Germania pe cantitate. Aceste două direcții au se fie aduse deci în consonanță, prin un amestec norocos al ideilor și al folosirii brațelor muncitoare.

Așa dară Europa centrală are se fie creată, nu numai prin măsuri de ordin politic, ci mai ales pe *cale economică*. Unii avem să învățăm dela alții, cum se poate produce mai mult și cu mai puține forțe de muncă, cu ajutorul diferitelor mașini! Vor trebui să se țină diferite congrese, întruniri, când intr'un loc, când intr'altul, unde să nu se mânce și bea numai, să nu se cânte și să se vorbească numai, ci să se facă și studii temeinice. Limba nu va forma pedeckă, pentru că cei din Austria și din Ungaria știu nemetește.

Nu se cere deci pentru realizarea ideei unificării muncii în Europa centrală decât o mică bunăvoiță, care va fi dată de prospectele frumoase ale favorurilor practice și materiale, cari vor isatori din aceasta unificare. Se vor forma deci corporații, cooperative de diferite soiuri în Europa centrală, cu membri recrutați din toate țările, se vor crea legături strânse între bănci, între cartele, instituțiile de asigurare, etc. Toate se vor face pe calea sa, fără sguduri, așteptându-se dela guvernele deosebitelor state numai atâtă, ca să nu împedeace aceasta contopire de interes economic. În organizarea lor, cu privire la munca prestată, popoarele au să se apropie singure unele de altele. Si ele vor trebui să se apropie după răsboiu!

Răsboiul.

Trupele noastre din Volhinia au trebuit să fie puțin retrase pînă la Luck, așinduse în față unei preputeri enorme dușmane. Rușii au concentrat acolo trupe foarte numeroase. Refugerea s'a făcut în ordine, fără supărări din partea dușmanului. Pe celelalte locuri atacurile rusești au fost respinse. Pe la Tarnopol dușmanul a atacat de șapteori după olală fără succes.

La frontul italian trupele noastre atacă mereu. Au cucerit localitatea Busi Bollo. La frontul dela apus fortărea Vaux, lângă Verdun, a căzut în mâinile Germanilor, cari au făcut 700 de prizonieri și au luat multe tunuri, mitraliere, resfirătoare de mine și mușeile dela Francezi.

Prin testamentul dela 21 Octombrie 1913 și codicilul dela 8 Noembrie același an, răposatul Dimitrie Iofcescu a lăsat Academiei un legat de 25.000 lei în bani rurale, din venitul căruia să se premieze scrierii cu subiect religios, precum și o sumă de 3.000 lei pentru tipărirea primei lucrări premiate.

Academia n'a intrat încă în posesiunea acestui legat, din cauza unor dificultăți ivite la executarea testamentului. Prin testamentul dela 21 Octombrie 1913 și codicilul dela 8 Noembrie același an, răposatul Elena Dr. N. Turnescu a lăsat Academiei un legat de 25.000 lei în bani rurale, din venitul căruia să se premieze scrierii cu subiect religios, precum și o sumă de 3.000 lei pentru tipărirea primei lucrări premiate.

Procesul cu moștenitorii de sânge ai răposatului Elena Dr. N. Turnescu a fost admisă o nouă serie de 10 elevi.

Pentru legatul de 520.000 lei, lăsat de defunctul Teodor Stănescu, acceptat de Academia în sesiunea generală trecută, unul din moștenitorii de sânge și văduva decedatului au făcut proces pentru punerea în posesie, pentru reducerea legatelor și pentru anularea testamentului.

Prin testamentul dela 21 Octombrie 1913 și codicilul dela 8 Noembrie același an, răposatul Elena Dr. N. Turnescu a lăsat Academiei un legat de 25.000 lei în bani rurale, din venitul căruia să se premieze scrierii cu subiect religios, precum și o sumă de 3.000 lei pentru tipărirea primei lucrări premiate.

Prin testamentul dela 21 Octombrie 1913 și codicilul dela 8 Noembrie același an, răposatul Elena Dr. N. Turnescu a lăsat Academiei un legat de 25.000 lei în bani rurale, din venitul căruia să se premieze scrierii cu subiect religios, precum și o sumă de 3.000 lei pentru tipărirea primei lucrări premiate.

Se confirmă stirea despre scufundarea vaporului cu care călătorul ministrul de răsboi englez, lordul Kitchener, spre Petrograd și despre în carea acestuia. Catastrofa a provocat mari consternări în Anglia. În Balcani au fost mici ciocniri între trupele bulgare și cele franceze.

Stirile telegrafice primite astăzi sunt următoarele: În Volhinia trupele noastre și-au ocupat noile poziții. Strîpa și la Iova atacuri repetate din mane au fost respinse. La Iova Răuata de nou, cu preputere. Luptă în curgere.

La frontul italian trupele noastre au câștigat teren nou. Au mai ocupat niște munți. Numărul prizonierilor face acum 12.400, cu 215 ofițeri cu începere din 1 iunie n.

La frontul dela apus e luptă în verunată de artillerie.

Fondul orfelinatului.

(Urmare.)

Col. din Berința (Cetatea de peatră Gh. Gheorghe Gheție par. 20— și alții: 9/90.

Col. din Banfi-Dângău: Stefan Dumitrescu par. 5— și alții: 19/70.

Elevii școalei din Călata mare 10—

Col. din Sebeșul mare (Cluj): 9—

Col. din Lisa (Făgăraș): Alexandru Popa par. 10— Iosif Cațavieiu par. 10— Filip Suciu notar 10— și alții: 53/70.

Col. din Silvașul inf: Ioan Susman par. 10— și alții: 74/20.

Col. din Teliuc (Hunedoara): Mihai Zevoian par. 5— și alții: 43/82.

Col. din Sălcia de sus (Lupșa): Bogdan Simeon Vasincu par. 10— Nicolae Todea negustor 12— și alții: 200—

Col. din Coroiu-Sânmartin 30—

Col. din Ferihaz (Sighișoara): Zaharia Ganea par. 10— Teodosiu Gane 5— și alții: 83—

Col. din Unguraș: Ioil Ghiurițan par. 10— și alții: 102/32.

Col. din Blăjeni-Sat: Petru Stanca par. 6— Bis. gr. or. 5— fil. Obârșa 5— și alții: 16/40.

Col. din Herțegani (Zarand): Avram Boticiu par. 50— Petru Nita comec. 5— și alții: 164—

Col. din Potingani (Zarand): 5/70.

Col. din Sebeșul săsesc: Fondul proprietar: 1000— Bis. gr. or. rom. 1000— «Agricola» bancă pop. 1000— Sergiu Medean prot. 100— Dr. Liane Blaga adv. 100— Văd. Eugenia Paraschiv 100— Ioan Stanca 100— Ioan Băilă tutor orf. 100— Dna M. Dr. At. Moga 100— Văd. Leontina Roman 50— Dr. Sebastian Stanca par. 50— Vasile Oana par. 50— N. N. 50— Rafila Dr. I. Elekes 30— Simion Opincar dela Moară 30— Ioan Ursu controlor 20— Gerasim Carpinișan cassa 20— Samuil Roșu inv. 20— Eliza Roșu inv. 20— Ioan Pavel inv. 20— Ambroșiu Tătăru inv. 20— Nechita Luculeț inv. 20— Anu 20— Albu inv. 20— Nicolae Tincu 20— Nicolae Bucur Tecău 10— Petru Maniu 10— Stefan Bratu 10— Petru Postescu 10— Văd. Tănase 10— Nicolae Sârbu 10— Ioan Nicolae An-

Moșile. În sistemul de administrare a moșilor Academiei, expus de mai multe ori în anii trecuți, nu s'a schimbat nimic. El continuă a fi aplicat ca și până acum, aducând ordine în lucrările agricole și în urmarea semănăturilor, realizând veniturile legitime și cuvenite fondurilor, dar lăsând sătenilor o largă parte din foioase ca remunerare a muncii lor.

Mai adăug aici că serviciul silvic își urmează și el activitatea după metodele practice în anii trecuți: vânzarea lemnelor în parchete deadreptul la săteni și continuarea împăduririi prin plantațiunea pădurilor.

Situația fondului adunat de Academie prin subscripție publică, pentru ridicarea unui monument poetului Vasile Alecsandri, este: 112.287 lei 40 bani.

Până la înălțarea monumentului național vrednic de marele poet al neamului Academia folosindu-se de donațiunea poartelor sale, d-na Margareta N. Catargi și d-na Elena Catargi, cari au dăruit casa dela Mircea și grădina unde se află mormântul lui Alecsandri, a luat măsuri cuvenite pentru înălțarea casei și a mormântului. În sesiunea trecută, la 23 Maiu (6 iunie), Academia a decis facerea unui mauzoleu în stilul bisericilor din vremea lui Ștefan cel Mare și delegațiunea a publicat concurs cu un modest premiu pentru schița de plan și deviz.

(Vă urmărește)

gatul ei de șase sute mii lei, ca fond pentru publicații.

Iată acum datele mai însemnante cu privire la fundațiunile de căpetenie ale Academiei:

I. Fundația Vasile Adamachi a avut anul trecut înscrisă în bugetul, care se încheie cu luna curentă, suma de lei 109.628,89 pentru burse, cheltuieli de școală și lucrări practice de specialitate.

Bursele au fost în număr de 38 și anume:

a) 27 burse de căte 100 lei pe lună, dintre cari:

11 la Facultatea de științe din Iași; 8 la Facultatea de medicină din Iași; 8 la Școala de poduri și șosele din București;

b) 10 burse de căte 360 lei pe an la Școala practică de agricultură «Agarici» dela Moara-Grecilor și-a urmat mersul ei foarte mulțumitor. În toamnă, în urma concursului trecut, a fost admisă o nouă serie de 10 elevi.

II. Fundația Tache Anastasiu și-a continuat mersul normal.

III. Fundația Maria General Carp, a împărțit, conform testamentului, și anul acesta, îmbrăcămintă de căte 2.000 lei elevilor săraci ai școalelor primare din București și Giurgiu. Distribuția s'a făcut în același chip ca anii trecuți: la Giurgiu

și la Iași și la Constanța. Au terminat anul trecut studiile ca bursieri ai Fondului Adamachi școala Stefan Zamfirescu dela Facultatea de științe din Iași și d-l Grigore Popa dela facultatea de medicină de acolo.

Concurs.

Pentru intregirea postului de învățător dela scoala noastră confesională gr. ort. română din Dâia săsească în protopresbiteratul Sighișoarei devenit vacanță prin răposarea învățătorului, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: 260 cor. 58 fil. în bani gata și lemne în valoare de 82 cor. dela comuna biserică; 39 cor. 42 fil. din cassa alodială; iar restul până la suma prescrisă de lege, dela stat, cvarțir în edificiul școalei.

Concurenții, — dela cari să pretindă să fie cântăreți, cu îndatorirea a tinea în Dumineci și sărbători străni în biserică, — să și înainteze rugările de concurs dimpreună cu documentele prescrise oficiului protopresbiteral al tractului Sighișoara în terminul deschis și să se prezinte înainte de alegere în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică, ca să-și arate desteritatea în cântări și tipic.

Dâia săsească, din sediul comitetului parohial gr. ort. înăuntru la 8 Mai 1916.

Hertioaga Zaharie Fleșar
paroh președ. notar.
Nr. 349/1916 protoprasb. (87) 1-3
„Văzut!“ **D. Moldovan**
protopop.

Nr. 805/915/6.

Nr. 2-3

CONCURS.

Pentru lîferarea de 120 stânjini de *lemn de foc*, pentru trebuințele seminariului arhidiecezan «Andrei», se publică concurs cu termin până la 15/28 Iunie a. c.

Oferenții au a-și adresa ofertele în scris direcțiunii seminariale.

Lemnul sunt a se așeza în curtea institutului.

Sibiu, 23 Maiu 1916.

Economul seminarial.**Aviz din Fiume!**

Din lipsa de **Cafea**, cu începutul lunii Iulie a. c. voiu sista spedițiunile.

In Maiu nu am urcat prețurile și tot cu prețul vechiul o vând și acumă cu toate că s-a scumpit cu cel puțin 1 Cor. la 1 kigr.; deci perd la ia.

Bunul Dumnezeu, după o luptă și încordare de nervi de peste 10 ani, mi-a ajutat să-i asigur viitorul firmei, ceace în primul rând și pot mulțumi On. Public sprînjitor; deci se cuvine acumă să i aduc și eu acest sacrificiu de recunoștință.

Ofer deci:

Cafea: Pe luna Iunie:
Nr. 9 Cuba bună 1 kigr. 12— K
" 12 Cuba foarte fină 1 kigr. 12 50 K
" 16 Cuba specialitate 1 kigr. 13— K
" 106 Mixtura Victoria 1 kigr. 13— K
1 kigr. Tea rusescă 20 K (între Cafea se poate trimite și 1/8 kigr. Tea).

5 kilograme se spedează francat și vănumit prin rambursă poștală. Mai puțin ca 5 kilograme nu se spedează.

In cazul că din numărul ce dorîți nu se va mai afla, o pot schimba cu alta?

După finirea răboiului, proiecte și deschiderea unei filiale (sucursală) în centrul românilor, despre ce voiu face cunoscut la timpul meu și în coloanele acestui prețuit organ.

Din 15 Iulie a. c. Vă rog ca ori și ce scrisoare se mi-se adreseze la: *Hunyad-Dobra* unde și în absență mea o vor primi părții mei. — Rugândum de prețuitul sprînjin și recomandare și pe luna aceasta, semnez

Cu toată stima și recunoștință:

F. A. Degau,
comerçant de Cafea și coloniale în Fiume.
86) (Postafoi 163.) 2-5

A apărut și se află de vânzare la
Librăria Arhidiecezană,
din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,
idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor.,
cu porto postal, 1 Cor. 10 fil.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16-36.

Mângăiați poporul!**Cuvântări bisericești**

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană** în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat Cor. 2—, legat cor. 2'60, porto 20 fileri.

Biblioteca

„Reuniunei române de agricultură din com. Sibiu“

Nr. 1.	Tinerea viteior, de E. Brote	K — 24
"	Trifoiul, de Eugen Brote .	— 24
"	Prăsirea pomilor, de Dem. Comșa .	— 24
"	Legea veterinară, de inv. Muntean .	— 80
"	Însorîrile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote	1 60
"	Cartea stuparilor săteni, de Romul Simu .	— 70
"	Povește pentru stârpirea găndacilor de Maiu .	— 10
"	Darea pe vinuri și favorurile (fulesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii .	— 10
"	Povește pentru apărarea împotriva găndacilor, cari sfredesele mugurii .	— 10
"	Scurtă povătuire la stârpirea soareciilor de câmp .	— 10
"	Cum să îmblătim orzul de bere .	— 18
"	Vierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolae Iosif, învățător .	— 70
"	Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Coscici. Op. pre miat. Cu 6 ilustrații în text .	1 50
"	Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paselor .	— 20
"	Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kerrn .	— 10
"	Dăile Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș .	— 25
"	Câteva refe facute la poporația dela sate de Dr. Ion Bucur, medic .	— 30
"	Nimicirea soareciilor de câmp, îndrări prelucrate după instrucție ministerială .	— 20

A apărut în editura comisiunii administrative a **tipografiei arhidiecezane**:**R. Ruiz Amado:****Secretul succesului**

converbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andrei”. Cuprinsul: Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigare?...? Păhărele de beatură. Vorbele obscene. Steagul celor desmoșteniți. O obiecție și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca. Impărtirea timpului. Statornicia. Impărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus. Sfaturile unui părinte către fiul său.

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** din Sibiu, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 2 coroane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

„LUCEAFARUL“,cassă de economii, societate pe acții | takarékpénztár részvénnytársaság
Poplákán.**Convocare.**

Domnii acționari ai cassei de economii „LUCEAFARUL“, societate pe acții în Poplaca (Poplák) se convoacă prin aceasta la

a IV-a adunare generală ordinată,

pe Duminecă, în 25 Iunie st. n. 1916 la orele 2 p. m. în localul școalei, cu următorul

Program:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere.
2. Aprobarea bilanțului pe 1915 și darea abso'lutorului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
3. Distribuirea profitului curat.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere.

Notă: Acei domni acționari, cari voesc a participa cu vot la adunarea generală, sunt poftiți a-și depune înainte de adunare acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelora pe cari și reprezintă, precum și documentele de plenipotență la cassa institutului în Poplaca.

Poplaca, la 4 Iunie 1916.

(88) 1-1

Directiunea.**Bilant la 31 Decembrie 1915.**

Activa—Vagyon. Mérleg számla 1915. évi Dec. hó 31-én Pasiva—Teher.

	K f	K f	
Cassa în numără — Pénztári készlet .	2,746.99	Capital societar — Részvénytöke .	20,000-
Cambii — Váltok .	22,687—	Fond de rezervă — Tertsálék alap .	1,660-
Credite hipotecare — Jelzálog kölcsönök .	29,527—	Fond cultural — Közösségi kölcsönök alap .	60-88
Imprumuturi pe oblig. — Kötvény kölcs. .	7,645.05	Depuneri spre fructificare — Takarék betétek .	59,495.28
Efecte — Értékpapírok .	1,427—	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék .	48-
Realități — Ingatlakon .	278.92	Interes anticipative — Előlegezett kamatok .	655.21
Depuneri proprii — Saját betét .	18,672.06	Profit curat — Tiszta nyereség .	2,029.25
Mobilari — Felszerelés .	338—		
Amortizare din mobilier — Leírás a felszerelésből .	34—		
Interese restante — Hátralékos kamatok .	661.23		
	83,949.25		
			83,949.25

Contul Profit și Perdere.

Eșite—Kiadások. Nyereség és veszteség számla. Venite—Bevételek.

	K f	K f	
Interese de depuneri — Betéti kamatok .	3,131.46	Interese de cambii — Leszámlatási váró kamat .	2,005.33
Interese la fondul de rezervă — Kamatok tartalék alap után .	79.61	Interese hipotecare — Jelzálogos váró kamat .	1,850.02
Interese de reescont — Visszeszámítási kamatok .	422.68	Interese după oblizațiuni — Kötvény kölcsönök utáni kamatok .	661.96
Dare directă — Egyenes adó .	399.10	Interese dela depunerii proprii — Saját betéti kamat .	401.54
10% dare după interesele de depuneri — 10%os betéti kamat adó .	316.42	Interese dela efecte — Értékpapír kamat .	43.75
Spese — Költségek .	60.09	Proviziuni — Jutalék .	899.19
Amortizare din mobilier — Leírás a felszerelésből .	34—	Competită de scris — Irási illeték .	1,047.38
Salare — Fizetések .	350—		
Marce de prezentă — Jelenlété jegyek .	86—		
Profit curat — Tiszta nyereség .	2,029.87		
	6,909.23		6,909.23

Poplák, la 31 Decembrie 1915.

Directiunea: — Az igazgatóság:

Gheorghe Comșa m. p. preș. — el. ök. Ioan Vițelariu m. p. contabil — könyveő.

George Modran m. p.

Maniu Surdu m. p.

Ioan Goția m. p.

S'a cenzurat și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine. — Fe ü vizsgáltatott és a rendben vezetett könyvekkel egybehangzónak találtatott.

Poplák, la 4 Iunie 1916.

Comitetul de supraveghiere. — A felügyelő bizottság:</